

**UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE REALE, ECONOMICE ȘI ALE MEDIULUI
CATEDRA DE ȘTIINȚE ECONOMICE**

**INDICAȚII METODICE
DE REALIZARE ȘI SUSȚINERE
A TEZEI DE AN**

**Pentru studenții ciclului I – studii superioare de licență
Specialitatea/programul de studii la ciclul I (licență): 0413.1 Business și administrare
Forma de organizare a învățământului: cu frecvență zi și frecvență redusă**

**Autori:
Veronica GARBUZ, dr., conf. univ.**

Garbuza

Lilia CHISELIOV asist. univ.

L. Chiseliov

Bălți, 2022

Indicații metodice de realizare și susținere a tezei de an. Pentru studenții ciclului I – studii superioare de licență. Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice.

Indicațiile metodice au fost discutate și aprobate la ședința Catedrei de științe economice, procesul-verbal nr.16 din 28.06.2022.

Șeful Catedrei de științe economice

conf. univ., dr. Carolina TCACI

Indicațiile metodice au fost discutate și aprobate la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului, procesul-verbal nr. 11 din 28.06.2022.

conf. univ., dr. Ina CIOBANU

În Indicațiile metodice de realizare și susținere publică a tezei de an sunt stabilite obiectivele principale ale tezei, procedura de selectare și aprobare a temei, modul de selectare și utilizare a bibliografiei la tema aleasă, metodele de elaborare a planului. De asemenea, este relatată succint ordinea scrierii textului propriu zis, formatării textului și a materialului ilustrativ, obținerea avizului conducătorului științific și specialiștilor externi. La fel, sunt reflectate procedurile de bază ale susținerii publice a tezei de an.

Indicațiile metodice de realizare și susținere a tezei de an sunt adresate studenților ciclului I – studii superioare de licență.

Recenzent: Alla TRUSEVICI, dr., conf. univ.

GENERALIZĂRI

Ghidul dat descrie recomandări pentru studenții de la specialitatea: 0413.1. Business și administrare privind elaborarea și susținerea tezei de an (proiect de cercetare).

Teza de an este o formă de evaluare obligatorie în cadrul studiilor superioare de licență, reprezentând o lucrare scrisă cu caracter teoretico-aplicativ. Scopul elaborării tezei de an este aprofundarea competențelor obținute în domeniul administrării afacerilor prin realizarea unei cercetări independente.

Teza de an la specialitatea Business și Administrare reprezintă rezultatul cumulativ al activităților de la câteva cursuri, fiind considerat un produs interdisciplinar, care nu este atribuit unei unități de curs. Teza de an este elaborată de către student, de regulă, în limba română sau în limba în care studentul studiază și este creditată cu 2 ECTS.

Ca rezultat al elaborării tezei de an, studenții vor dezvolta competențele generale și profesionale necesare viitorilor specialiști:

- aprofundarea cunoștințelor teoretice în domeniul managementului și administrării afacerilor;
- culegerea, analiza și interpretarea de date și informații cantitative și calitative referitoare la subiectul cercetat;
- elaborarea și argumentarea recomandărilor și concluziilor vizavi de tematica studiată;
- formarea abilităților de lucru independent sau în echipă.

ALEGEREA TEMEI TEZEI DE AN

Tematica tezelor de an este elaborată și propusă de cadrele didactice și se aprobă la ședința catedrei, fiind actualizată anual.

Studentul, la începutul semestrului (în primele 2-3 săptămâni), din lista propusă selectează tema și o înregistrează la catedra de științe economice.

Alegerea temei se face reieșind atât din interesele și preocupările personale, cât și din posibilitățile de documentare. La selectarea temei tezei de an, se recomandă de a se ține cont de posibilitatea extinderii și aprofundării studentului în tematica aleasă, în special, la elaborarea tezei de licență.

Studentul poate veni cu o temă proprie, care o discută cu conducătorul științific și șeful catedrei.

Tema proiectului va fi înscrisă în Suplimentul la diploma de licență cu indicarea notei obținute de student.

ETAPELE ELABORĂRII TEZEI DE AN

Procesul de elaborare și susținere a tezei de an include următoarele etape de bază:

1. Familiarizarea studentului cu tematica proiectelor propusă de catedra;
2. Alegerea temei tezei de an și desemnarea conducătorului științific;
3. Documentarea științifică.

Studiul teoretic reprezintă o etapă importantă în procesul elaborării tezei de an, deoarece determină calitatea acestuia.

Analizând literatura de specialitate, studentul urmează să selecteze informațiile care se înscriu în tema de cercetare și să le structureze logic. Volumul de informație acumulat la tema selectată trebuie să depășească nivelul atins în cadrul cursului oferit de cadru didactic. În general, la baza unui proiect economic se află un număr relativ mic de surse, cca. 12-15 titluri, inclusiv: monografii, cărți, articole științifice, articole din reviste profesionale, rapoarte, publicații în materialele conferințelor etc. Este important ca cel puțin 50 % din publicațiile incluse să fie nu mai vechi de 5 ani.

Surse de informație relevante pentru temă selectată sunt publicațiile din revistele științifice, precum și bazele de date disponibile în Biblioteca Științifică.

4. Stabilirea structurii proiectului

Odată cu documentarea detaliată pe tema tezei, studentul, sub egida conducătorului științific, elaborează planul tezei. La întocmirea planului se recomandă ca teză de an:

1. Să conțină: Introducere, 2 Capitole, Concluzii și recomandări, Referințe bibliografice și Anexe;
2. Fiecare capitol să cuprindă 2-3 subcapitole (paragrafe);
3. Denumirea capitolelor nu trebuie să dubleze denumirea temei, iar denumirea subcapitolelor nu dublează denumirea capitolului.

Pe parcursul studiului și documentării ulterioare, planul va fi definitivat.

5. Culegerea, prelucrarea și sistematizarea informațiilor cu caracter practic

Informațiile cu caracter practic/analitic pot fi obținute atât de la întreprinderile și organizațiile care constituie obiectul de cercetare în lucrare (note informative, rapoarte, facturi, dări de seamă ale diferitelor compartimente etc.), cât și din diferite surse externe de informații (date statistice, rapoarte și studii, publicații în mass media etc).

Informația cu caracter practic, de asemenea, poate fi obținută prin consultarea specialiștilor, precum și realizarea unor cercetări primare: observarea, interviul, sondajul etc.

6. Pregătirea părții textuale și redactarea tezei de an

Pregătirea părții textuale a tezei include elaborarea capitolelor, formularea concluziilor și recomandărilor. Cerințele privind redactarea tezei de an sunt prezentate în Ghid.

7. Depunerea tezei la Catedra de științe economice

8. Verificarea tezei de an de către conducătorul științific

9. Întoarcerea tezei de an verificată studentului și pregătirea pentru susținere

Dacă este necesar, studentul va face corectările de rigoare, prezentând repetat teza de an conducătorului

10. Susținerea tezei de an

Planul calendaristic de executarea a tezei de an este prezentat în Tabelul 1.

Etapele	Termenul de realizare
1 Familiarizarea cu tematica tezelor de an propusă de catedră	la 1 - 2 săptămână a semestrului
2 Alegerea temei tezei de an și desemnarea conducătorului științific	a 2 - 3 săptămână a semestrului
3 Documentarea științifică Stabilirea structurii tezei Culegerea, prelucrarea și sistematizarea informațiilor cu caracter practic Pregătirea părții textuale Redactarea tezei	4 - 10 săptămâni
4 Depunerea tezei de an la catedră	cu cel puțin 2 săptămâni până la începerea sesiunii de examene
5 Verificarea tezei de an de către conducătorul științific	
6 Întoarcerea tezei de an verificate studentului și pregătirea pentru susținere	
7 Susținerea tezei de an	cu cel puțin 1 săptămână până la începerea sesiunii de examene

STRUCTURA ȘI CONȚINUTUL TEZEI DE AN

Structura și volumul recomandat al tezei de an sunt prezentate în tabelul 2.

Tabelul 2. Structura și volumul recomandat al tezei de an

Denumirea elementelor	Volum, pagini
Foaia de titlu	1
Cuprins	1
Introducere	1-2
Compartimentele de bază (conține 2 capitole)	

<i>Denumirea elementelor</i>		<i>Volum, pagini</i>
1.	Denumirea capitolului (partea teoretică)	10 - 15
1.1.	Denumirea subcapitolului	
1.2.	Denumirea subcapitolului	
1.3.	Denumirea subcapitolului	
2.	Denumirea capitolului (partea analitică)	10 - 15
2.1.	Denumirea subcapitolului	
2.2.	Denumirea subcapitolului	
2.3.	Denumirea subcapitolului	
Concluzii și recomandări		1-2
Referințe bibliografice		1
Anexe		

FOAIA DE TITLU

Foaia de titlu reprezintă coperta tezei de an. Un model de foaia de titlu este prezentat în Anexa 1.

În caz că teza de an nu este scrisă în limba română, după foaia de titlu urmează o foaie de titlu suplimentară în limba română.

CUPRINS

În Cuprins sunt menționate toate capitolele și subcapitolele tezei de an cu precizarea paginilor la care acestea pot fi găsite (Anexa 2). Cuprinsul poate fi întocmit aplicând opțiunile Microsoft Word-ului (Insert, References, Index and Tables).

INTRODUCERE

Introducerea conține:

- *Argumentarea importanței și actualității temei de cercetate,*
- *Scopul și obiectivele cercetării* - scopul definește finalitatea cercetării, iar obiectivele modalitățile de realizare a acestuia. Scopul ar trebui să fie relevant pentru subiectul cercetării. În conformitate cu scopul, sunt formulate 3-4 obiective.

Exemplu: Scopul tezei de an este studierea (examinarea/ cercetarea/ argumentarea/ determinarea ... etc.).

Pentru atingerea scopului, au fost formulate următoarele obiective:

- identificarea / descrierea;
- analiza/evaluarea;
- elaborarea unor recomandări privind.

Obiectivele vor constitui o structură orientativă a planului tezei de an.

- *Obiectul cercetării* constituie o întreprindere, organizație, sistem de management, proces sau fenomen, care este selectat pentru studiu, utilizând metode și tehnici specifice de cercetare.

Exemplu: Tema tezei de an „Analiza motivației și sistemului motivațional (în baza materialelor S.A. „INCOMLAC”) - obiectul cercetării este întreprinderea SA „INCOMLAC”.

- *Metodologia cercetării* – se descriu metodele de cercetare care permit atingerea scopului și obiectivelor proiectului. În dependență de tema acestuia, se alege cea mai potrivită metodă: studiu de caz, analiza comparativă, analiza cantitativă, sondajul, interviu, observație etc.

- *Structura și volumul proiectului* – oferă o imagine de ansamblu asupra structurii și conținutului capitolelor din teza de an.

Exemplu:

Teza de an conține Introducere, 2 capitole și Concluzii.

În primul capitol .....

Capitolul doi .....
Introducerea nu se numerotează ca un capitol separat, iar volumul maxim al acesteia este 2 pagini.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Conținutul de bază al tezei de an include 2 capitole, fiecare având câte 2 – 3 subcapitole.

Partea teoretică

În primul capitol se prezintă cadrul teoretic al problemei cercetate. Studentul, studiind literatura de specialitate, va cerceta conceptele/teoriile/noțiunile relevante temei, va realiza o analiză a diferitor teorii, prezentând avantajele și limitele acestora. Capitolul se încheie cu 2 - 3 concluzii cu privire la subiectul cercetat. Volumul părții teoretice constituie cca. 10 – 15 pagini, iar a subcapitolelor incluse - cel puțin 5 - 6 pagini/fiecare.

În această parte a tezei, studentul trebuie să demonstreze că cunoaște domeniul studiat, e la curent cu tendințele existente și poate formula propriul punct de vedere.

Partea practică/aplicativă

Capitolul doi se axează pe materialul practic cu referire la obiectul cercetării (organizație/întreprindere/ secție/ sector/ departament etc.). Primul subcapitol include informații generale privind denumirea, forma juridică, domeniul de activitate, structura organizatorică și de producție, resursele umane, mediul extern/intern al organizației și analiza principalilor indicatori economic-financiari de bază în dinamică (2 – 3 ani) etc.

Subcapitolul 2 se concentrează pe analiza/evaluarea aspectelor practice, ce țin de tema tezei de an în cadrul obiectului cercetării.

Nu se vor admite spre susținere proiectele economice, conținutul cărora este exclusiv de ordin teoretic și recomandările nu sunt în concordanță cu materialul practic.

Volumul părții aplicative constituie cca. 10– 15 pagini.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

În cadrul acestei părți se prezintă o sinteză a principalelor constatări ale cercetării. Sunt formulate unele direcții de îmbunătățire, limitele proiectului și sunt înaintate propuneri privind direcțiile viitoare de cercetare a temei abordate.

Concluziile enunțate se bazează pe materialul prezentat în compartimentele de bază ale tezei de an și prezintă modul în care scopul și obiectivele indicate în Introducere au fost realizate. Volumul Concluziilor – cca. 2 pagini.

Concluziile tezei de an nu se numerotează ca un capitol aparte.

BIBLIOGRAFIE

În Bibliografie se indică toate sursele de informație utilizate pentru elaborarea tezei de an. Nu se permite indicarea titlurilor care nu au fost consultate. De asemenea, toate sursele citate în textul lucrării trebuie să se regăsească în lista bibliografică.

Lista surselor incluse în Bibliografie se aranjează în ordinea alfabetică a primului cuvânt din referință (nume autor, primul cuvânt din titlu). Mai întâi, se ordonează referințele cu caractere latine (românești și străine), apoi cele cu caractere chirilice.

Referințele bibliografice și citările în text vor fi redactate în baza *Standardului SM ISO 690:2012*.

Se recomandă pentru utilizare exemple și modele de prezentare a referințelor bibliografice prezentate în *Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare: Ghid practic* [on-line]. Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți. Alcăt. Ana NAGHERNEAC. Bălți, 2012. 47 p. [cit. 14.03.2021]. Disponibil:

http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/reguli_referinte.pdf

ANEXE

Anexele conțin materiale care completează ideile expuse în teza de an, la ele făcându-se referințe pe parcursul lucrării. Astfel, în Anexe pot fi incluse: organigrama întreprinderii, rapoartele financiare, narațiunea verbală a interviurilor cu managerii întreprinderii, copia chestionarului aplicat, tabele și figuri mari etc. Anexele nu se includ în volumul lucrării și sunt expuse în ordinea în care sunt făcute referințe în textul de bază. La fiecare Anexă se indică titlu și sursa de unde a fost preluat documentul respectiv.

Volumul tezei de an, conform Deciziei Senatului ASEM nr. 4/8 din 25 martie 2009, este de 25 - 30 pagini.

ROLUL CONDUCĂTORULUI ȘTIINȚIFIC

Pe parcursul elaborării tezei de an, fiecare student este asistat/îndrumat de un conducător științific, care este desemnat de șeful catedrei.

Conducătorul științific are următoarele sarcini:

- consultarea studentului în stabilirea direcțiilor care vor fi studiate în cadrul tezei și a metodelor de cercetare și analiză;
- coordonarea elaborării planului tezei de an și aprobarea acestuia;
- consultarea studentului în orele de serviciu, de fiecare dată când acesta solicită;
- aprecierea calității conținutului tezei de an;
- admiterea sau respingerea tezei de an spre susținere;
- participarea la evaluarea finală a tezei în urma susținerii acesteia în fața Comisiei de susținere.

Studentul, în calitate de autor, este singurul care poartă responsabilitate pentru exactitatea și veridicitatea tuturor datelor prezentate în lucrare.

REDACTAREA TEZEI DE AN

Reguli privind tehnoredactarea

Redactarea tezei de an trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

1. Formatul de pagină - A4;
2. Parametrii paginii: 25 mm - stânga, 20 mm – sus, 20 mm – jos, 15 mm – dreapta;
3. Tipul fontului - Times New Roman, conform regulilor de redactare în limba, în care este scrisă teza;
4. Mărimea fontului – 12 ppt;
5. Spațiere - 1,5 spații;
6. Numerotare pagini - jos, la mijlocul paginii;
7. Titlurile capitolelor (inclusiv astfel componente ale lucrării ca „Cuprins”, „Lista abrevierilor”, „Introducere”, „Concluzii și recomandări”, „Referințe bibliografice”, „Anexe” cu majuscule, bold și pe pagină nouă;
7. Titlurile subcapitolelor sau subpunctelor - în continuarea textului, la două linii distanță, cu litere bold;

Teza va fi scrisă în stil impersonal, fără a utiliza persoana I-a. De ex., este corectă exprimarea „în procesul cercetării am identificat”; „autorul consideră că”. Se va utiliza un limbaj simplu și clar. Informațiile vor fi comunicate într-o manieră directă și inteligibilă, într-o structură logică și coerentă.

Se va acorda atenție eliminării greșelilor *gramaticale și de editare* [5, p. 13]. De ținut cont că există cerințe universale proprii lumii academice în ansamblu, care trebuie, de asemenea, respectate.

În teza în mod obligatoriu se utilizează literele cu diacritice specifice limbii române (ă, â, î, ș, ț și majusculele lor).

Pentru cuvintele de origine străină, titluri de cărți sau periodice, un cuvânt, o cifră sau un pasaj care merită a fi pus în evidență sau trebuie memorat se va scrie cu *fontul italic*. Însă aplicarea fontului

italic se va folosi moderat, fără exagerări. Se va evita folosirea altor tipuri și mărimi de fonturi, evidențierea prin subliniere sau bold. Caracterul literelor aldinul/bold se folosește doar pentru titlurile capitolelor, subcapitolelor, tabelelor și ilustrațiilor.

Toate paginile tezei se numerotează, începând cu pagina de titlu și terminând cu ultima pagina, fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor. Pe pagina de titlu nu se pune numărul paginii. Numărul paginii se indică cu cifre arabe jos la mijlocul paginii.

În textul tezei nu se admit însemnări, corecții, conturări de litere, ștersături, pete, adăugări la pagină etc.

Textul tezei trebuie să fie expus într-o limbă literară cu folosirea terminologiei din domeniul științei economice și finanțelor. Fiecare foaie se va tipări pe *ambele* părți.

Fiecare parte componentă a tezei – cuprins, lista abrevierilor, introducere, capitole, părți principale, concluzii și recomandări, referințe bibliografice – trebuie se înceapă cu pagina nouă din dreapta (inclusiv și în cazurile, când pagina precedentă din stânga este liberă).

Toate capitolele și toate subcapitolele din interiorul capitolului trebuie să fie întitulate și se numerotează. În antet nu este permisă trecerea cuvântului dintr-un rând în altul. La sfârșitul antetului și denumirii tematice a tabelului *nu se pune punct*.

În interiorul unui capitol, după fiecare subcapitol, înaintea denumirii subcapitolului următor, se lasă două rânduri. Pe aceeași pagină începem subcapitolul următor. Între titlul și textul fiecărui subcapitol se lasă un singur rând.

Nu se admite amplasarea titlului capitolului la sfârșitul paginii, iar începutul textului – pe altă pagină. În acest caz titlul capitolului se transferă pe pagina următoare.

Numărul capitolelor și subcapitolelor sunt indicate doar cu cifre arabe. Subcapitolele sunt numerotate secvențial în cadrul capitolului. Mai întâi se indică numărul capitolului, apoi numărul subcapitolului în cadrul capitolului. De exemplu, al doilea subcapitol al celui de al doilea capitol trebuie să fie indicat cu numerele 2.2. Cuvintele „capitol” și „subcapitol” nu se scriu în titluri.

De remarcat faptul că în prezentarea punctului de vedere personal sau opiniei proprii asupra diferitor aspecte, expunerea textului se efectuează la persoana întâi plural. De exemplu, „noi considerăm”, „după părerea noastră”, „analiza noastră”, „noi propunem” etc.

În cercurile academice a devenit o regulă nescrisă că atunci când autorul vorbește despre lucrarea sa științifică, el folosește pluralul - nu „eu”, ci „noi”, presupunând că în rolul de autor exprimă o idee colectivă ca să atribuie lucrării o obiectivitate mai mare.

Toate tabelele sunt compuse din următoarele elemente: numărul de ordine și denumirea temei (titlul tematic), titlul comun al coloanelor (antetul), coloane orizontale și verticale (partea principală), coloane verticale cu date numerice. În tabele se recomandă utilizarea unei dimensiuni de font nu mai mare de 10, spații între linii de text - 1,0.

De regulă, toate tabelele trebuie să fie numerotate. Sunt două moduri de numerotare a tabelelor. Primul: numărul tabelului e plasat sus în colțul din dreapta, deasupra titlului tabelului. Al doilea: numărul tabelului e plasat nemijlocit înaintea titlului său. De reținut că în ambele cazuri cuvântul „Tabel” este scris fără abrevieri și fără cuvântul prescurtat „nr.”.

De subliniat că într-o teză de an poate fi utilizată doar o singură metodă din cele două menționate. *Nu se admite* utilizarea concomitentă într-o lucrare a ambelor moduri de numerotare a tabelelor.

Titlul tematic al tabelului se plasează la mijlocul paginii și se scrie cu majusculă, mărimea fontului 10, fără a pune punct la sfârșitul sentinței.

Trebuie să evităm transferul tabelului pe altă pagină, și acest lucru este ușor dacă folosim toate posibilitățile calculatorului. Dacă transferul este inevitabil (de exemplu, sunt mai multe pagini), apoi pe pagina următoare se repetă antetul tabelului, iar de asupra lui se scrie „Continuarea tabelului...”. Dacă antetul este voluminos, se poate să nu-l repetăm, dar în acest caz coloanele verticale trebuie să fie numerotate și pe pagina următoare numerotarea continuă. Titlul tabelului nu se repetă. Toate

rezultatele prezentate în tabele trebuie să fie fiabile, omogene și comparabile, fiind grupate pe baza dovezilor substanțiale.

Tabelele și ilustrațiile (inclusiv scheme, diagrame, grafice), care ocupă mai puțin de o pagină și sunt direct legate de conținutul tezei, sunt prezentate nemijlocit în text după prima referință la ele. Tabelele și ilustrațiile, care ocupă o pagină întreagă sau mai multe pagini, trebuie amplasate în anexe.

Toate tabelele și ilustrațiile incluse în text trebuie să fie executate cu acuratețe, cu respectarea tuturor cerințelor de rigoare.

Toate datele din tabel trebuie să fie fiabile, uniforme și comparabile, gruparea lor trebuie să se bazeze pe caracteristici esențiale. În tabel se indică unitățile de măsură ale datelor numerice și indicatorilor.

Toate ilustrațiile tezei trebuie să fie numerotate. De obicei, se folosește numerotarea transversală în ordine crescătoare, adică numerotare ce trece prin toată lucrarea. Dacă avem o singură ilustrație, ea nu se numerotează.

În textul tezei se introduc trimiteri (note) la ilustrații, care conțin numerele ilustrațiilor din lucrarea științifică. În porțiunea de text, în care este o problemă legată de ilustrație sau când e nevoie să atenționăm cititorul asupra ei, de obicei se face o trimitere în paranteze rotunde „(figura 2.2)”, sau în formă de expresie: „...cum observăm din figura 2.2”.

Fiecare ilustrație trebuie să fie însoțită de un titlu explicativ, situat dedesubt și corespunzător textului de bază, precum și însăși ilustrației.

Notă: pentru titlul tematic al ilustrației se recomandă utilizarea unei dimensiuni de font 10, spații între linii de text - 1,0.

Titlul sub ilustrație are trei elemente principale:

- denumirea subiectului grafic, exprimat de obicei prin cuvântul neprescurtat „Figura” (figură);

- numărul de ordine al ilustrației, fără cuvântul prescurtat „nr.”, prin cifre arabe;

- titlul tematic, care conține caracteristica obiectului ilustrat în forma cea mai concisă.

Schema este o imagine, reprezentată prin intermediul unor simboluri fără respectarea scării, care exprimă ideea de bază a unui proces și arată relația dintre elementele lor principale.

Diagrama este o modalitate de reprezentare grafică a dependenței dintre valorile, care caracterizează procesele economice. Diagramele sunt utilizate pentru ilustrarea expresivă și analiza datelor multiple. În funcție de forma de construcție a diagramelor, distingem diagrame plane, liniare și volumetrice.

În tezele cele mai utilizate sunt diagramele liniare, iar din cele plane – diagramele-histograme (din fr. *histogramme*: grafic alcătuit din coloane alăturate având aceeași bază, proporționale cu cantitatea pe care o reprezintă; sau, grafic care reprezintă prin dreptunghiuri o distribuție statistică (matematică), și diagramele plăcintă în formă de cerc (în engleză – „pie”). În ultimul timp, odată cu posibilitatea de a construi cu ușurință diagrame la calculator, sunt utilizate pe scară largă diagramele tridimensionale sau volumetrice. O *diagramă plăcintă* este un cerc împărțit în sectoare, care sunt proporționale cu valorile părților afișate ale obiectului sau fenomenului. Diagramele-plăcintă se folosesc pentru cercetări și prezentări ilustrative ale schimbărilor structurale ale proceselor economice.

Rezultatele obținute în teza în urma prelucrării datelor numerice pot fi reprezentate în formă de *grafice*, care sunt niște imagini convenționale ale valorilor și relațiilor prin figuri geometrice, puncte sau linii. Graficele sunt folosite nu numai pentru analiză, dar, de asemenea, și pentru a intensifica caracterul ilustrativ al materialului.

Textele tezelor conțin de multe ori diferite formule și ecuații matematice, care trebuie perfectate conform normelor de ordin tehnic și ortografic. Obligativ se va utiliza redactorul de formule.

Formulele sunt numerotate cu cifre arabe în paranteze rotunde, la marginea din dreapta a paginii, pe aceeași linie, unde este amplasată formula.

La fiecare formula se face trimitere în text, de ex., „în formula (2.7) ...”; „din ecuația Fisher (3.1) reiese că...”.

Explicarea simbolurilor și coeficienților numerice trebuie scrise imediat sub formulă în aceeași ordine, în care ele apar în formulă. Prima explicație trebuie să înceapă cu cuvântul „unde” fără două puncte. De exemplu, calcularea costului total o putem face după formula:

$$CT=CF+CV, \quad (2.7)$$

unde CF – este componenta fixă; CV – este component variabilă.

PREZENTAREA ȘI EVALUAREA TEZEI DE AN

Procedura de admitere la susținere

Teza de an, semnat de autor, este prezentată la departamentul Management, cu cel puțin 2 săptămâni înainte de sesiune, și înregistrat în Registrul tezelor de an.

Conducătorul științific, în timp de maxim 3-7 zile, verifică teza de an și ia decizia privind admiterea sau respingerea acesteia. Dacă teza este admisă spre susținere, conducătorul indică pe foaia de titlu „Admis spre susținere”, iar studentul se pregătește de susținere, fiind anunțat prealabil despre data și locul susținerii.

În cazul unui aviz negativ, teza de an este returnată autorului. Studentul, ținând cont de observațiile și recomandările indicate, va face corectările de rigoare, prezentând repetat teza conducătorului. Motivele pentru neadmiterea tezei de an spre susținere:

- calitate slabă a conținutului, necoresponderea temei, scopului și obiectivelor;
- nerespectare structurii și regulilor de redactare;
- teza prezintă o adunătură din mai multe lucrări, texte, fără a prezenta contribuția personală a studentului;

- studentul nu s-a prezentat la conducător;
- în cazul plagierii lucrării.

Evaluarea tezei de an

Teza de an se susține cu cel puțin o săptămână până la începerea sesiunii de examene, în fața unei comisii constituite din minimum două cadre didactice.

În timpul susținerii tezei de an, studentul trebuie:

- să expună conținutul tezei;
- să argumenteze actualitatea temei;
- să prezinte scopul și obiectele;
- să explice metodele de cercetare alese;
- să cunoască materialul teoretic utilizat;
- să prezinte proveniența datelor utilizate în calculele realizate;
- să explice calculele efectuate;
- să argumenteze concluziile și recomandările formulate.

Studentul prezintă succint principalele idei ale tezei de an și răspunde la întrebările adresate de către membrii comisiei.

Criteriile de apreciere a tezei de an sunt specificate în Tabelul 3.

Tabelul 3. Grilă de evaluarea tezei de an

Nr. crt.	Criteriu de evaluare	Punctajul
1	Evaluarea calității tezei de an	4
2	Respectarea regulilor de structurare a tezei conform prezentului Ghid	1
3	Respectarea regulilor de redactare	1
4	Prezentarea tezei și răspunsurile la întrebări	4
	Total	10

Nota obținută în urma evaluării tezei de an se include în rezultatele sesiunii respective de examinare și se iau în considerare la calculul mediei reușitei academice a studentului.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2014, nr. 319-324 [online]. [citat 14.03.2021]. Disponibil: <https://usmf.md/wp-content/uploads/2013/08/Codul-Educatiei.pdf>
2. *Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare: Ghid practic* [on-line]. Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți. Alcăt. Ana NAGHERNEAC. Bălți, 2012. 47 p. [citat 14.03.2021]. Disponibil: http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/reguli_referinte.pdf
3. *Recomandări de realizare a tezei de licență și de master*, aprobate în ședința Senatului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți din 9 decembrie 2015, proces-verbal nr. 4 [online]. [citat 14.03.2021]. Disponibil: [http://usarb.md/wp-content/uploads/2018/08/Recomandari de realizare a tezei de licenta si de master in USARB.compressed.pdf](http://usarb.md/wp-content/uploads/2018/08/Recomandari_de_realizare_a_tezei_de_licenta_si_de_master_in_USARB.compressed.pdf)
4. BALÎNSCHI, Andrei. *Indicații metodice de realizare și susținere publică a tezei de master*. Pentru studenții ciclului II – studii superioare de master. Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice. Denumirea programului de master: Bănci și asigurări. Bălți, 2020. [online]. [citat 14.03.2021]. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/1843>
5. BALÎNSCHI, Andrei. *Metodologia cercetărilor științifice în economie*. Manual. - Bălți: Editura „MARKETING PLUS”, 2015. 232 p. ISBN 978-9975-132-51-0
6. BOSTAN, Ion et al. *Ghid privind elaborarea și susținerea tezelor de master*. CEP UTM, Chișinău, 2010. [online]. [citat 14.03.2021]. Disponibil: http://www.utm.md/acte_normative/interne/sustinereTezeMaster.pdf.

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice

TITLUL TEZEI

(Times New Roman, font 18, Bold, centrat)

TEZĂ DE AN

(Times New Roman, font 16, Bold, centrat)

Autor:

Studentul(a) grupei _____

Prenume NUME _____

(semnătura)

Conducător științific:

Prenume NUME, titlu științific _____

(semnătura)

BĂLȚI, 202__

Exemplul 1 de numerotare a tabelelor

Tabelul 2.5

Livrările de energie electrică în perioada 2001-2018

Indicii	2001	2005	2010	2016	2017	2018
Livrat util consumatorilor finali (consumul de energie electrică) – total, mil. kWh	2166,0	2695,1	3311,6	3669,1	3730,0	3862,7
incl.: RED Nord	391,0	483,2	564,7	x	x	x
RED Nord-Vest	181,0	220,3	288,6	x	x	x
RED Union Fenosa	1594,0	1881,6	2375,9	x	x	x
GNF Furnizare Energie				2684,3	2704,3	2767,6
FEE Nord				919,0	933,1	970,0
consumatorii finali, care au făcut uz de eligibilitate	x	101,6	77,4	65,7	92,6	125,1
alți consumatori	x	8,4	5,0	x	x	x

Sursa: [10, p. 123]

Exemplul 2 de numerotare a tabelelor

Tabelul 2.5. Livrările de energie electrică în perioada 2001-2018

Indicii	2001	2005	2010	2016	2017	2018
Livrat util consumatorilor finali (consumul de energie electrică) – total, mil. kWh	2166,0	2695,1	3311,6	3669,1	3730,0	3862,7
incl.: RED Nord	391,0	483,2	564,7	x	x	x
RED Nord-Vest	181,0	220,3	288,6	x	x	x
RED Union Fenosa	1594,0	1881,6	2375,9	x	x	x
GNF Furnizare Energie				2684,3	2704,3	2767,6
FEE Nord				919,0	933,1	970,0
consumatorii finali, care au făcut uz de eligibilitate	x	101,6	77,4	65,7	92,6	125,1
alți consumatori	x	8,4	5,0	x	x	x

Sursa: [10, p. 123]

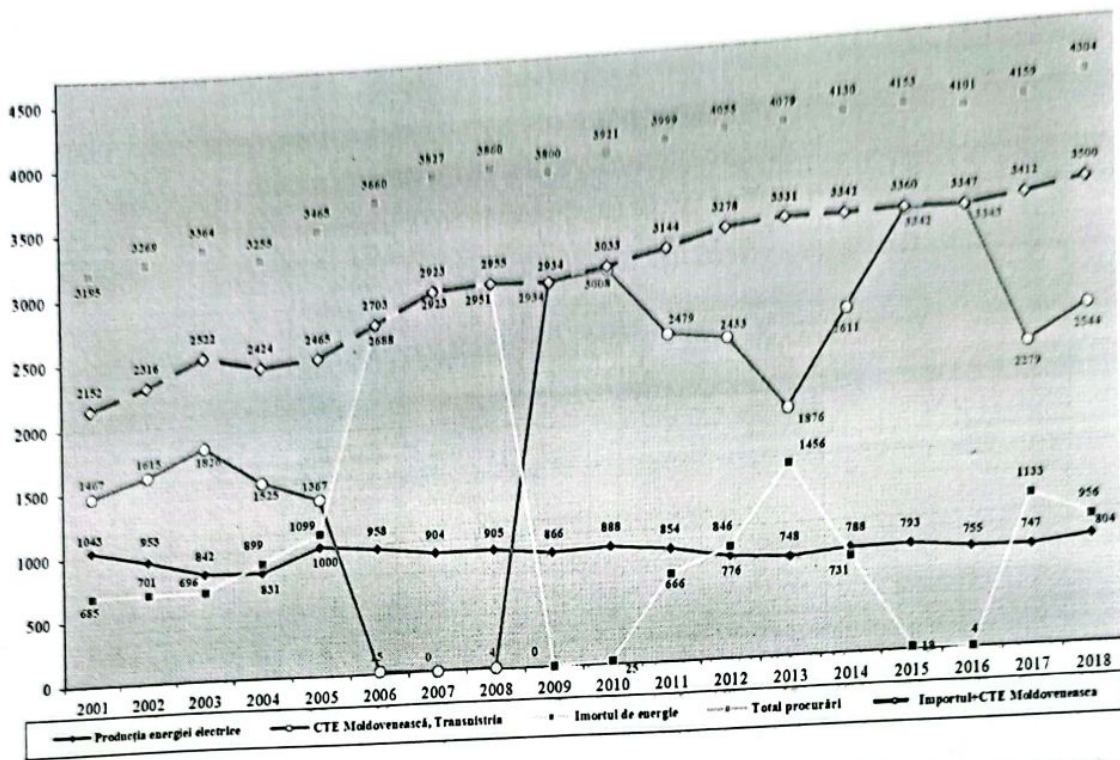

Figura 2.6. Evoluția producerii, importului și procurărilor de energie electrică în perioada 2001-2018, mil. kWh

Sursa: [10, p. 25]